

Nr 81.

Av herrar **Skoglund** i Umeå och **Levin**, angående allmän revision av gällande fiskerilagstiftning.

Sötvattensfisket och det inre skärgårdsfisket är för den bofasta befolkningen av långt större betydelse än man ofta föreställer sig, och fiskkonsumtionen hos dem, som ha sin boplats invid fiskrika sjöar och skärgårdsvikar, torde vara rätt omfattande. I fråga om övre Norrland föreligga i ett betänkande angående ett ändamålsenligt tillgodogörande av kronans fiskevatten uppgifter om en årlig fiskkonsumtion per hushåll av 70—200 kg. Särskilt för ortsbefolkningen i Norrlands obygd är möjligheten att tillgodose en större del av livsmedelsbehovet med fisk av oskattbart värde, men detta gäller även många andra delar av vårt land. Givetvis är denna fiskets stora betydelse för ortsbefolkningens livsmedelsanskaffning särskilt påfallande under nuvarande tider, men även under normala förhållanden torde detta äga giltighet. Skärgårds- och sötvattensfiskets rent nationalekonomiska betydelse blir så mycket större, om man tar i betraktande, att fiske för avsalu på många håll bedrivs i mycket stor omfattning. Även om det i första hand är fråga om s. k. binäringsfiske, lämnar det dock ett många gånger både stort och nödvändigt komplement till den övriga inkomsten. Under sådana förhållanden måste det vara synnerligen angeläget att åstadkomma en utveckling av skärgårds- och sötvattensfisket, innebärande ökade fiskemöjligheter och ökade avkastningssiffror.

Insikten om den stora tillgång, som på så sätt representeras av våra talrika sjöar, vattendrag och skärgårdsfjärdar, är också i stadigt stigande under senare år, samtidigt som även intresset för att vårda och om möjligt förkovra denna tillgång blir allt allmänare. Tyvärr lägger emellertid vår nuvarande fiskerilagstiftning vissa hinder i vägen för ett effektivt utnyttjande av fiskbeståndet, ja, i många fall t. o. m. motarbetas det vaknande fiskeintresset av gällande lagbestämmelser. Förhållandet är ju i allmänhet det, att ett flertal personer äga fiskerätt i ett och samma vatten. I våra talrika större och medelstora sjöar kan detta antal vara synnerligen stort, ofta flera hundra, men även i mindre vatten är detta stundom fallet. Förhållandet sammanhänger såväl med att flera byalag eller härmed jämställda strandägare finnas omkring ett vatten som att inom byalagen ofta finnes ett mycket stort antal delägare. Vanligen är då fisket oskiftat och alltså gemensamt för byalagets samtliga delägare.

I lagen om rätt till fiske av år 1896 finnas nu vissa bestämmelser som avse att reglera fiskerättsförhållandena såväl mellan olika byalag (§§ 2 och 5) som inom ett och samma byalag (§ 10). Beträffande kronans fiskevatten innehålla §§ 1, 3, 6, 7 och 8 bestämmelser om deras utnyttjande. Härtill kommer § 12, varigenom

på grund av urminnes hävd eller andra orsaker giltigheten av förutnämnda §§ kan helt eller delvis upphävas.

Vid tillämpningen av dessa lagparagrafer uppstå mycket orediga fiskerättsförhållanden. Som exempel kunna anföras många av de norrländska sjöarna, där stor oklarhet råder, huruvida i samband med avvitrningen och vattenområdenas uppdelning på de kringliggande strandägarna även fisket uppdelats. I många av dessa sjöar bedrivs sålunda fisket allt fortfarande inom andras vattenområden, där det för tillfället bäst lönar sig, eller på sedan gammalt använda, särskilt givande fiskeplatser, allt under åberopande av § 12 i lagen om rätt till fiske. Liknande osäkra fiskerättsförhållanden råda på många andra håll, exempelvis i Småland, där de s. k. skogelagens rättigheter i dessa avseenden ej synas vara fullt klara, och i de stora sjöarna, där på grund av tidigare sedvänjor och de förslag till ordnande av fiskerätten, som framlagts i särskilt betänkande härom, förhållandena nu äro synnerligen besvärliga.

Åtskilliga andra bestämmelser finnas också i gällande fiskerilagstiftning och därmed sammanhörande författningar, som ingalunda äro ägnade att stimulera det intresse för fiske och fiskevård, som otvivelaktigt förefinnes. Detta gäller exempelvis bestämmelserna om olovligt överstängande av rinnande vattendrag och möjligheterna att härvid erhålla rättelse, om innehavares av skattlagda fiskerättigheter och skyldigheter gentemot fiskeräts- och markägare, om fiskerätts medföljande vid försäljning av såväl smärre mantalssatta ägolortter som avstyckningar, om upplåtelse av fiske till utomstående inom byalag med blott ett fåtal delägare, om fiskets utövande i särskilda fiskebyggnader i samfällt vatten, om tillämpningen av bestämmelsen om fritt krokfiske å djup i yttre skärgården (§ 6 i lagen om rätt till fiske), om begreppen utom- och inomskärs, fast och rörlig redskap m. m.

Det torde vara klart, att under här berörda delvis osäkra och delvis olämpliga förhållanden på fiskerättsområdet intresset för att rationalisera fisket och att skydda och vårda detsamma blir lidande. Och — där sådant intresse finnes — har det svårt att uträtta något på grund av bristande förståelse från andra fiskevattensägare, som endast vilja taga ut så mycket som möjligt utan att bekymra sig om övriga fiskande eller om fiskbestånden. För att råda bot i några av dessa avseenden har visserligen tillkommit lagen om gemensamhetsfiske av år 1913. Denna lag är emellertid så tillkrånglad och så föga lämpad för faktiskt rådande förhållanden, att den icke fått någon mera avsevärd betydelse. Förhållandena göra, att fisket nu mångenstädes bedrivs utan tanke på beståndets återväxt och att de fiskevårdsåtgärder, som i andra fall vidtagas, knappast få något resultat.

De ofta vaga och i många fall föga tidsenliga författningar, som finnas på fiskets område, orsaka sålunda redan nu åtskilliga olägenheter och stödja ingalunda strävandet att upphjälpa vår fiskerinäring. Att påtalade missförhållanden uppmärksamrats även på annat håll framgår av de framställningar, som vid olika tillfällen gjorts såväl av lantbruksstyrelsen som av särskilda sakkunniga

och fiskaresammanslutningar och vari hos Kungl. Maj: t hemställts om ändringar i och komplettering av gällande fiskerilagstiftning.

Under hänvisning till det anförda tillåta vi oss föreslå,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj: t hemställa, att Kungl. Maj: t måtte företaga utredning rörande en allmän revision av gällande fiskerilagstiftning samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 18 januari 1942.

Gösta Skoglund,
Umeå.

Hans Levin.